

KÁDÁR BÉLA (1877-1956)**Esti hangulat**

Olaj, karton, 44x59,5 cm

Jelezve jobbra lent: Kádár Béla

Kezdő ár: 6 000 000 Ft / 20 000 EUR

Becsérték: 8 000 000 – 10 000 000 Ft**Estimated value: 26 667 – 33 333 EUR****PROVENIENCIA:**

▪ Deák István és Deák Imre gyűjteménye

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA:

▪ Kádár Béla. Válogatás egy amerikai magángyűjteményből.

Deák István és Deák Imre.

Virág Judit Galéria, Budapest,

2012. február 2. – március 3. 22-23. oldal

Kádár Béla 1921-ben érkezett Berlinbe, ahol Kassák Lajos ajánlólevelével a zsebében felkereste a berlini művészeti élet legendás vezéralakját, Herwarth Waldent. A húszas években Walden galériája, a *Der Sturm* - és a vele azonos címet viselő lap - jelentette a modern művészeti élet központját. A Walden által alapított *Der Sturm* folyóirat a verbális és vizuális művészetek közötti szintézist valósította meg, melyben rendszeresen jelentek meg a legismertebb expresszionista, futurista és kubista művészek alkotásai. A *Der Sturm* Galéria pedig rövid idő alatt a nemzetközi avantgarde fellegrárává vált, ahol német, francia, olasz és orosz festők kaptak lehetőséget arra, hogy egyéni és csoportos kiállításokon ismertethessék meg műveiket a nagyközönséggel. 1912 és 1931 között a galériában állította ki alkotásait többek között Marc Chagall, Alexander Archipenko, Carlo Carrá, Vaszilij Kandinsky, Paul Klee, Oskar Kokoschka, August Macke, Fernand Léger valamint Pablo Picasso is. Talán Walden kelet-európai gyökerei is szerepet játszhattak abban, hogy a nyugati művészek mellett élénken érdeklődött a kelet-európai modernista törekvések iránt is. Így több magyar művész, Kádár Béla, Scheiber Hugó és Tihanyi Lajos is belekóstolhatott abba a forrongó és pezsgő nemzetközi művészeti életbe, melynek központját a *Der Sturm* jelentette. Kádár 1923 decemberében majd 1924 novemberében kapott lehetőséget arra, hogy önálló kiállításon mutassa be a festményeit a *Der Sturm* falain. A két kiállítás sikerrel zárult, így Kádár a következő években is rendszeresen vett részt a *Der Sturm* kollektív tárlatain, melynek eredményeképpen megnyílt számára az út a nemzetközi elismerés felé.

Kádár Béla számára kitárult a világ Berlini tartózkodása alatt. A lüktető nagyváros és annak virágzó művészeti élete nemcsak új élményekkel gazdagította, hanem festészetére is óriási hatással volt. Ez érzékelhető a húszas években készült *Esti hangulat* című képen is. A festmény ritmusát a konstruktív architektonikus elemek és az apró, színes pontokból összeálló laza, játékos fényes felületek párbeszéde teremti meg. Az épületek színes síkjainak egymásra torlódása egyszerre teszi dinamikussá és tömörre a kompozíciót. Az előtérben az utcai lámpa geometrikus fénysávjában helyezi el sematizált figuráit. A gazdája mellett szaladgáló kutya Kádár egyik kedvenc motívuma, mely későbbi művein is gyakran köszön vissza. Az *Esti hangulat* című kép szigorú konstruktivista kompozíciós szerkezetét könnyed, laza játékoság jellemzi.

Kádár Béla húszas években festett műveinek nagy része külföldön maradt. Az *Esti hangulat* című képe is egy neves amerikai magángyűjteményből, Deák István és Deák Imre gyűjteményéből került vissza Budapestre.

Kelen Anna

Kádár Béla: Folyóparti városkép, 1921 körül.

